

नेपाल भाषाया लय्पौ

सम्पादक :—हेमवज्र वज्राचार्य

व्यवस्थापक :—चन्द्रमान श्रेष्ठ

दँ ८

ने. सं. १०८५ सिल्हा

ल्याः ४

ध्यं ६६

बःस स्टायंड

— चित्तधर 'हृदय'

गुलि यो ल्यास्य जि, उलि हे जिथि नं
मचात वःसां मयो मजू,
ल्वायूह्ल व ज्याः नं उति खना जिं,
तःमि चीमि नं जितः मदु ।
योपिं थन वा, पलख च्वँ न्ह्याःपिं,
ह्माःसा हुँ, पना तय् मखु स्व,
चन्द्र, सूर्य, ग्रह, नगुतय् मखुसां
मनूमनूतय् क्षितिज जि खः ।
न्ह्याह्ल नाप छिमि न्ह्याग्गु खँ ल्हाःसां
स्वतन्त्रता जिं बियो तया,
पूर्वे वनिपिं पश्चिम वंसां
सुयां न्हायूपने स्वां मपुया ।
गुलिस्यां ब्वःवइ वसः तिसा थन,
गुलिस्यां थःगु ह्मबां-लाउं,

उकि गुलिं थन मुसुमुसु काःसा
गुलिस्यां छाय् थें मस्यु ख्वाःख्वूँ !
गुह्ल गुह्ल ज्याय् वनिःप जूसा
गुह्ल मनू जक माःवःपिं,
गुह्लगुह्लस्या ला ' थन वयूगु न्हि-ज्या
उकिं जिके छुं लुममं छिं !
वःपिं वन्य माः, नाप च्वँ बायूमाः,
मनं तुना थें ज्वीगु मखु,
थाःगाः मदुगु थ्व न्ह्याइपु जगया
सीकि जितः चीधंगु दसु ।
ला, क्व॑यू , हि मुनाः च्वंगु ह्म घानाः
फसं मनू म्वाना च्वनि थें
मनू मुनाः जक जि दया च्वंगु
मदु छुं सुचुका तैगु जिके

सकया न्ह्यःने ल्यूने

— श्री धर्म

यें सक तापाः मजू। अयूनं यें व सकया दुनें पिनें वालेव थ्व निगू तःसकं तापाः खनी। यें यल याडँक थ्यं, ख्वप याडँक थ्यं भोंत याडँक थ्यं,- तर सक याडँक मथ्यं। छि मोटरं भासँ—अभ जीवनया माया न्ह्योनेतया भासँ छिं खना दी लं

यें व सक गुलि पाः, गुलि तापाः !

थ्व तापाःगु गबलेनिसें ?—थन अप्पां सिया तःगु लँपु दु, लः धलं दे चाःह्यू , संदेश वनेत थ्व हे थासं वनेमाः। उकिं न्हापा यें स्वया सक छुकीसं ह्य मजू। सक्व तामपाः। अभ बुँ यक्व दु। प्रकृतिया सुख न्ह्योनेसं दु। अले ला बांलाः खन कि सक्व नापं दापा ज्ुइगु, हानं धया च्वनिगुः—

सँ धाःसा कुलि कुलि,
मिखा धाःसा बाला बाला
सक्वमिया म्ह्याय्मचा ला ?

तर आः ? आः थनया भुगुलुं च्वंगु गां न्हू सडकया वसः गय् तोपुइ फइ ? हानं झिलिमिलि च्वंगु बिजुलियात सक्वया ख्याकं तोपृगु ख्यूंलं गय् तुने फइ ? अभ लिमलाः फमलाः लँपुइ न्ह्याना च्वनीगु साइकल मोटरयात गनया सक्वया सुनसानं थःअगती थुने फइ !

उकिं न्हापा थम्हं क्वाना नयेगु, ल्हातं थाना पुनेगु, तुर्ति न्याया थ्यंकेगु जमानाया हानं [illegible]शं लुँत्याः वहःत्याः थनं हया च्वनीबलेया यें देश व सक्व देश आःया निगुलिं देश यक्व पायधुंकल। निगूया दथुइ पाना ववं वैभवया मिखाय् न्ह्योनेया ल्यूने ल्यूनेया न्ह्योने ज्ुइक पात धाःसां अप्वः खँ मजू।

अयूनं थनया इतिहास, थनया सांस्कृतिक गौरव ह्य मजू। इतिहास क्रम हना मस्वइगु, थनया सांस्कृतिक महत्व माला मस्वइगु धाइ मेगु हे खँ। थनया मू बौद्धत "मणिचूड दहँ" वयां, हिन्दूत "शालिग्राम" वयां जक पूरा खनि मखु। किंबदन्तीकथं शंकराचार्यया ततःधंगु विजय थन हे जूगु धाइ, अथवा शंकराचार्य थकायेत थनया घटना-क्रम हे लिधना कल्पनाया-पूट बिया च्वंगु दु। छाय्धाःसा चीभाः फाता पुइकेगु हे शंकराचायया विजय खःसा, व विजय पराजयया न्ह्योने लज्या चायेमाःगु विजय खः। कारण धर्म-विजय धयागु व राजनीतिक विजय धयागु पाः। हानं शंकराचार्यं चीभाः हे फाता पुइकुगु खःसा व छाय् फाता पुइकल—मू वंगु महत्व पूर्णगु स्वयम्भू खास्ति, नमोबुद्धाय नापं हना च्वंगु प्यंगः चीभाः मध्येया छगः चीभाः (ह्याउँख्वाः नापं देगले च्वंगु चीभाः) छाय् फाता मपुइकल ? उकिं वास्तविक खँ-विशेष सक्वया घटनाय् प्यपुंका शंकराचार्यया महत्ता सिद्ध यायेत स्वइगु किम्बदन्तीत हे कज थुपिं खः। अले प्रचारया बहुलतां वा छुं विशेष जोरं खाश "हरिहरिहरिवाहन लोकेश्वर" "चांगु नारायण" ज्ुया वनिगु बौद्ध नाप सम्बन्धित खें नं "लिङ्ग"-सभ्यता वया "मणिलिङ्ग"

डालमिया कं. या लाकां

— "गन भ्मायूगु ?"

— "लाकां छगु न्याय् धका ..."

— थौं कन्हे 'डालमिया कं.' या लाकां थ्यंकः वया च्वंगु दु ।

— गन?

— भोताहिती धर्मवीर नरेशवीरया पसले

थौंकन्हेया
छाँत छाँतया लाकांया
निंतिं

हिरारत्न—पन्नारत्न
लुमंका दिसँ
भोताहिति

भ्मीत माःग
बिजुलीया सामान
चीम, पंखा, शिशि, कर्क
व
न्हाय्कंया
निंति

हर्ष स्टोर

लुमंका दिसँ
असन हिगाःघोया न्ह्यःने
कान्तिपुर

?

— नारायण प्रसाद श्रेष्ठ

लासां न्वःगुला, मतिनां न्वःगु
धात्थें मस्यू छाय् न्ह्यो मवः,
स्वतु स्वयाः गुइँ गुइँ न्यूगु
ब्याक्क नुगः खँ प्याहाँ मवः।

"सीमा सीमा" न्ह्यं न्ह्यं धाःगु
धात्थें बरदान भाःपीला ?
योसा यो हे मयोसा म्वाल
ह्नगसे जकसां सुचं बीला ?

धाइगु भूल याः वनिगु धाइ मेगु हे खँ।

सक्वया संस्कृती न्ह्योने ल्यूने दुवाला स्वःसा खनि, थनया संस्कृती बौद्ध कुतः यक्व दु। अम्ह अजंताया गुफा दयेके त्यंगु कुतः भ्हीसं थन खन नेपाः गाले सक्व हे छगू अजागु थाय् खः, गन अजंताय्थें ल्वहँ प्वाः खना कोठा लुइकेगु ज्या, चीभाः कीगु ज्या जुया च्वंगु दु। थन चां ल्हान तल, पहाडं किना तल-नत्र खनि मेमेगु गुफात। छाय्धाःसा नेपाःया धार्मिक पद्धतिकथं धर्म सालेत माःकथं उपाय कुशलपिसं थन लय् लय् भ्हीत पुन्हो पुन्ही चाहीका थनया धार्मिक स्थानया परिचय बीगु कुतः याना तःगु दु। गुगु सक्वया न्ह्योनें ल्यूनें स्यूपिं थूपिं श्री पूर्णकाजी मल्ल व सुवर्ण वज्र वज्राचार्यपिनि पाखें प्राप्त जुगुछपु रचना थनबीः-

फागु सुदि पुन्ही खुनु, रत्नकुंडल मोल ल्हुये
सिद्धपुर दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥
मन कामना पुरे याना बिइ।
चैत्र सुदि पुन्हीखुनु, धर्मकुण्ड मोल ल्हुये
धर्मपुर दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥२॥ मन
वैशाख सुदि पुन्हीखुनु, पूर्णवती मोल ल्हुये।
मणिकुल दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥३॥ मन
जेष्ठ सुदि पुन्हीखुनु, सिलावती मोल ल्हुये।
पूर्ण कुल दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥४॥ मन
आषाढ सुदि पुन्हीखुनु, मान्यवती मोल ल्हुये।
इन्द्रकुल दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥५॥ मन
श्रावण सुदि पुन्हीखुनु, गुणवती मोल ल्हुये।
गुह्यकुल दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥६॥ मन
भाद्र सुदि पुन्हीखुनु, केशावती मोल ल्हुये।
वज्रकुल दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥७॥ मन
आशुन सुदि पुन्हीखुनु, योगवती मोल ल्हुये।
पद्मकुल दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥८ मन
कार्तिक सुदि पुन्हीखुनु· ताराकुण्ड मल ल्हुये।
रविकुल दर्शनयाना, उग्रतारा दर्शन याये ॥९॥ मन

थन भ्हीसं खंगुंगू कुण्ड, गुंगू पुर। पुर गुहाया (गुफाया) निंतिं प्रयोग याना तःगु शब्द खः। गुफा ला ल्वू, छगू निगू हे जक मल्वू, अथे नं सुना नं थ्व विषये मस्यू। व हे न्ह्योनेसं च्वंगु "धर्म" "पाप" सीकेगु ह्वः दुगु छगू गुफा सकसिनं स्यू, व नं गुंगू मध्ये श्रीपद्म धर्मधातु महाविहार छगू जक खने दु, मेगु च्यागू ला लोप हे तिनि, अथवा बे दुने हे तिनि। सुनां स्यू अन हे छुं अजागु वस्तुत दु ला-गुकिं वैभवया दृष्टि मखुसां सांस्कृतिक दृष्टि सक्वयात येंया ल्यूनें न्ह्योने लाके हइ ला छू छू।

" लंसुरुवाः "

— तेजेश्वरबाबु ग्वंगः

सीह्म दंविथें पेतेहें, लवचं कःह्म मनू थें भुगुलुं कयेकुंका नकिने यग्गाना च्वंगु लंसुरुवाः स्वस्वं मानो थःहे उकथं यग्गाना च्वनाथें मती लुइवं जितः ह्माइपुसे च्वना वः। वास्तवे, जिगु लंसुरुवाःया ज्यान मदु; अथे नं जित छाय् थथेजुल जि हे वाहेकं सुनां छकः वाय्कल ? जित विश्वास दः, छाय्धाःसा म्वाकं यगाना च्वंगु लंसुरुवाः पुनाः गुकथं गुवले वाय्के नं फइ ? धाथें ज्यान मदुगु लंसुरुवाः फियेवं हे तिनि जिके प्राण दःल्या जुइ धाःसा जि म्वाःगु जीवने नं सीगुलि भुना च्वंगु खँना। उकिं थन प्राण मदुगु लंसुरुवाः मपुंतले जित जिमि अतिकं सत्यूपिं पासापिसं तक नं ह्मसिइके फई मखु। व हे लंसुरुवाः फिनावने वेले जित हुंकनं निसें ह्मसिइके धुंकी धाःसा जिके लंसुरुवाः पुना च्वन अथवा लंसुरुवाले जि जकं दुविना च्वन थथे धका धाये मफया।

लंसुरुवाले केवल जि व जि थुजोपिं जकं दुविना च्वंगु मखु, वरू जिगु राष्ट्रियताया छव्व अंश नं दुविना च्वंगु । लंसुरुवाः नेपामितयेगु क्वसः बराबरगु वसः। थुकिं पुना च्वंह्म मनूयात Anthropology या भतितकं ज्ञान मदुह्म मनुखं वाहेकं हिमाली देया काय्मचा धका म्हमसिइ मखु। छाय् धाःसा भ्रीगु दे अपाय्सकं तानो नं मजूगु व अपाय्सकं चिकु नं मजूगु जुया थनया नागरिक तयेसं अप्पो थें लंसुरुवाः हे पुनैगु याना तःगु जुयेमाः। थुकथं स्वयेबेले छगू देया भौगोलिकतां अनया सामाजिक व्यवस्था व संस्कृतियात नं पाचिना तइगु जुया च्वन धाःसा भौगोलिक व सांस्कृतिक समन्वय ला व लुसिति सत्तीगु भाव-वस्तु जुया च्वन धयागु खँ जि थःगु यगाना च्वंगु लंसुरुवाःया खँय् वाय्क वाय्कं थुइका, उकिं थ्व खँ मखुगु मखया च्वन छाय्धाःसा वाय्के सःसा छगू वस्तुया दुने तःगु खँया स्वापू दुविना च्वनि। धाथें धायेमाल धाःसा तःतःधंपिं दार्शनिकतय्सं न्हू न्हूगु खँ प्रतिपादन याइगु नं जि लंसुरुवाःया खँय् वाय्का थें क्वसिइक वाय्का हे मखा जुइ ?

लंसुरुवाःयात भौगोलिक दृष्टि जक मस्वःसे मेगु दृष्टि स्वतधाःसा नेपाले तांत्रिक विचारधारा पिदने धुंकालि तिनि थ्वया जन्म जूगु सिये दः वइ। लंसुरुवाःया छकू छकू न्हने कापःया छगू छगू तांत्रिक आधार दु धाइ। लंक्वपयःया कुने छता क्वप्यले छता, मुगजि, संजाप आदि कुचा पतिकं छगू न छगू तन्त्रयुग भावधाराया व्वति दुविना च्वंगु दु धायागु खँ तांत्रिक विचारे पूवंक विश्वासदया नं मंत्र मगाः व्वकसि थें जुया च्वंपिं आपालं थकालि म्हुतुं आः नं न्यने हे दःनि। तर, थुकथं तंत्रवाद पूवंक विश्वास कयाः मंत्र मगाः व्वकसि थें जक जुया च्वना अमिसं थःगु जक मखु देया विकासे गुलि गुह्मालि विये फइ जित शंकां मत्वःतु। मेगु न्ह्यागु न्ह्याथे जूसांदः वः कि लंसुरुवाःया आविस्कार तंत्रवादया उत्पति लिपते तिनि जूगु जूसा लंसुरुवाः नेपामितय् असभ्य वसः खः

हे मखु। तर, जित थ्व खँय् अभ्र नं शंकामुक्त मजूनी कि तन्त्रवादी विचारधारा हाय्‌के धुंकाः लंसुरुवाः पिकापिं सभ्य नेपामित लंसुरुवाः फिडफिडं हानं "पुनर्मुषिकोभव" जुया वनला छु थें?

जिगु राष्ट्रियता दुविना च्वंगु लंसुरुवाः फिना वने बेले अन्तरराष्ट्रियता कःघाना च्वंगु वसतंपुना वःपिं भाजुपिनि पुचले जित भचा थःथे थमनं फूर्ति मदुथें किसि स्वैः थें स्वात्यांहां च्वनिगु नं जि चाया धाःसा लंसुरुवाःया खँय् मती कुत्तु कुकुं नं जि थ्व खँया निरोपन याय् मफयानि कि लंसुरुवाः, पर्सि व प्यान्टया दुलिगुलि पासु सुला च्वन ... ... !—तर थौंकन्हे जि थ्व बांलाक हे चाये धुंगु दःकि लंसुरुवाः जक हे फुक फाक मखु, पर्सि नं अवश्यं छुं खः। उकिं, पर्सी मदयेक न्ह्याको हे भिंगु व न्हूगु जूसां फगत लंसुरुवाः जक पुन्हीया तिमिला थें भःभः धायूका बांला खँने मदु। ख नं छता वस्तुं जक म्वाना च्वनेगु बा म्वायेत स्वयेगु एकोहोरो व निरश जीवनया दसु बाहेक मेगु छु जुइ?

पुलांगुयात मि भाःपा उकिया थोने न्हूगु छायं छाय्‌पाः यँकेगु नं सांस्कृतिक विकास खःसा संस्कृति व राष्ट्रियता अभिन्न भाव वस्तु जुल। उकिं, लंसुरुवाः थज् अथवा पर्सीया थोने थांग्रां मांग्रां-चिका जनि चिये पलेसा पेटीं चिना कोटं छाय्‌पाः हःगुलिं सांस्कृतिक फेसन न्हियान्हिथं प्रगति जुजूं वःथेंताः। मेगु फुक सहयाय् बहःजुया नं जित भचा गरखेसें च्वंगु छता छु धाःसा जनि चिनेबेले मैजुपिंत गुलि लाभजू उलि ला पेटीं चिनिबेले किमाथं नं मजू। छाय् धाःसा छिसं स्यूगु हे खँ खः कि जनि फिडा दुगु प्वाः नं तःगो जूमजू छकलं खँनेदय्‌का मब्यू गुलि कि पेटीं छर्लङ्ग गणपतिया तेप बराबर उलाक्यनि। गाच्वः पाछायेगुया पलेसा पसिच्वः हिंउगुली जित छुं धायेगु मदु। छाय् धाःसा कोटं बुढी माउतेत नं तापाक ल्यूनं स्वये बेले नकतिनि मुखू ब्यंगु स्वांथें भापिकिया नाप नापं अमिगु व्यक्तित्व नं प्रदर्शन याः। मैजुपिसं आः नं गाच्वतं-हिनेगु यानां च्वंगु जूसा अमि जीवनया पेंव्वे छब्वे निं घरी घरी कुतुं वइगु गाच्व पाछायेत फुका च्वने-मालिगु खइ!

थन केवल जिथें लंसुरुवालं पुनिपिं जक मखु कांसचा, धोति, धाजिलं, अले पायेन्ट-कोट फिनिपिं नं खँना। अथे हे थन आपाः थें मनूत फिलिफ्लिलि गूगु पुना तःपिं नापं केवल कयूता छपु व छहि कापतं लज्जा त्वपुया मछिमछि म्वाना च्वंपिं नं थ्व हे निगः मिखां खँना। थुकथं सी थें म्वायूगु खँना जित नुगः हिइसें हिइमिइ चाइपुसे च्वना वइ। अले हानं छकः चिनःह्म खां थें कू ननं विचाः वइकि वसतं पुनेगु नं थःगु गच्छे अःसारं जुइगु जुया च्वन धाःसा थ्व गच्छे शब्दं नं संसार-यात च्यांपति हिइका हे तःगु जुया च्वन।

केवल मनूतयेगु लंसुरुवाः स्वया अमिगु गच्छे स्वया च्वनागु मखु, जि थःगु हे निजु लंसुरु-वाःया दुने थःत दुविधाय् ततमत क्यंका च्वना धायेमाः। थाय्‌बाय् व ई स्वया जुये मफइगु जूसां जुये सयेका च्वनेगु हे सामाजिक बुद्धिमत्ताया चिं खःसा जि थःत कोराया लंसुरुवालं पुना बाबुचा याना च्वनागु व च्वापुथें तुयूगु सैन्फोराइजया वसतं पुना श्रीमान् भाजुयाना च्वनागु नं थ्व हे लंसुरुवाःया परिधि दुने बांलाक चाया। उकिं, जित पायूछि नकसां हे च्वं कि थन मनुखं लंसुरुवाः ल्यइगु मखु, लंसुरुवालं मनू ल्यइगु जुया च्वन।

थुकथं फेसनं ल्यइगु व्यक्तित्व स्वया धाये-माल धाःसा भ्रिपि मेगु खँय् अन्तरराष्ट्रिय नगु जुये मफुर्सा वसतं पुनेगुली छता अन्तरराष्ट्रिय जुया जुद्ध सडकया नगु जुया च्वना धाये माल। थुकथं थःगु कीर्ति न्हू सडकया थपायूजि चह्चकी स्वये दया न्हू सडकया दोपाते दना च्वंम्ह श्री ३ जुद्ध शम्सेर ज. ब. रा. यात भचाजक जूसां छाय् शंतोष मजुल जुइधयाथें जित छकः निकः अनुभव जुइ। अले हानं व हे धोति दुपुलि, लुंगीं सुरुवाः व पायन्टं पसियात न्याक्क हे सात्त् साला च्वंगु लातां केरा स्वःथें स्वया च्वंगु खँनेवं जिके अथें हे करुणाया भाव ल्यहंबुया वइ। अथे नं जित थ्व खँ नुगले धेंधें बइ्रा यानां च्वनि—" पसले दुरु न्याय् पलकेथूपिसं साः-म्ये लहियेगु मन्मत भापाः व्यूसा ······!"

जिगु लंसुरुवाः थें हे हिडलिसें भ्वाथः जुया वना च्वंगु व फिडलिसें हाकुसे च्वना वनिगु वैज्ञानिक कलःखिचा सभ्यता इले लंसुरुवाःया नं जि तःगू भांति खँना। उकिं, बाँलाक लंसुरुवाः पुना वनेबेले तापालं निसें नतुया हइगु, भाचा हाकुक वनेबेले खंसा मखंछुना वनिगु, अले पर्कागुलि पुना जुयेबेले ध्वदूसां संकां जुया वनिगु आपालं आधुनिक पासापिनि नःलि व्यवहार नं जि पूवंक चाया। थुकथं सौहार्दता व सहृदयता याबे अप्पो फेसने मैत्रत्वपूर्ण परिचय दुबिना च्वनिगु आधुनिक मित्रताया परिभाषा जिं थःगु हे कथं कथंया लंसुरुवाःया इतिहासे च्वना थुईका।

खः नं व हे लंसुरुवाः जक धायां मज्यूगु जुया च्वन। छायधाःसा कथं कथंयागु लंसुरुवालं मनूया नं घराना क्यों। ठातूके साथ लंसुरुवालं पुना भ्रासँः छित नेपाली जेन्टलम्यान् बा मिष्टरधाइ, थिकचा कथं पुना भ्रासँ छित साहूजु धाइ, खिति पेपे थाका लंसुरुवालं पुना दिसँ छित गुभाजु वा कौ धाइ, अले चिकं स्वँ थाका पुना दिसँ छित हे सायूमि धाइ पिलाक्वं निसें त्वाना थेंकं कस्सीगु लंसुरुवालं पुना भ्रासँ छि एक नम्बरया गुण्डाय् गने जुल। थुकथं वहे लंसुरुवालं छिगु न्हयेगू जन्म व न्हयेगु पुस्ता हिइका बिइ। उकिं, थौंकन्हे सिना मखु किसिमया लंसुरुवालं पुना जुनि नं अःपुक हिले जिये धुंकल धाःसा व हे लंसुरुवाः इच्छा मरण व जनमया द्वितीय अवतार छाय् मखु ?

अले हिपटाइट फेशनं लंसुरुवाःप्रति येपुगु मिखा क्वगिलिगु त्वःताहःगु नं सात साल लिपाया हे खँ खः। खँ जुल ओलु नया पेडाया धांक त्वःतयगुया। वास्तवे, मनू थुजाम्ह जन्तुयात न्हून्हूगु वस्तुया माःपहः दैगु जुया च्वन धयागु खँ नं थुकिं हे क्यों। आखिर न्हागु न्हाथे धाःसां लंसुरुवालं प्यान्ट कोटया न्ह्योनेछु नं छुं सुकूथें मिजास मक्योंगु मखु, क्यों। उलि जक गन खः धका ? धाथें ला लंसुरुवालं मनूयात धन्दावाल नं सावितयाः। तर गुलि सम्म धाःसा लंसुरुवालं सुयातं धन्दावाल थें क्योंसा प्यान्ट कोटं छम्हस्यात अबुया छ्यँले छुस्या मुइका नेम्हथें क्यों। अथे जूगुलि लंसुरुवाः नेपाली पुरुषतय् उत्तरदायित्वया प्रतीक व पेकुगाच्वः नारीत्वया रक्षा बन्धन थें जित च्वं।

उत्तरदायित्वया किचले लंसुरुवाःयात स्वये बेले थ्व उर्दी पोशाक जूगु नं थ्व हे हेतुं जक खःला धैथें प्रतीत जुइ। अय् नं गुगुं विशिष्ट मेलाय् मुनेत जक थ्व उर्दी पोशाक जुइगु। न्हापा लिपा हानं "पुनर्मुषिको भव" अवस्थाय् गुन्न जुइगु धाःसा

अम्ह नं खुलस्तयाय् मफयागुलिं जि थुकिया लागि छगू निजी अनुसन्धानशाला संगठन यायेगु धूने क्वसिना च्वना। थ्वयात उर्दी पोशाक यागुली विरोध मदया नं थुकिस जित छुं धाय्गु तु दु। खँ छु धाःसा महिलात म्ही थें मनू जक मखु, अपिं म्ही सन्ततीतय् मां नं। अले गुलि मिजंतय् हक व मर्यादा दः उलि हे अमि नं दः धयागु खँ तु प्रजातंत्र लगे जूपिं नारी वर्गतय्त सुनां कने ला मालिमखु। मदु धाय्धाःसा अपिं नं अफिसरजुया च्वंगु हे दः खँ तसकं विचारणीय। गो, उर्दी सामेल जुइत लंसुरुवालं पुने दुगु ? गन वन समान हक व मर्यादा ! थ्व तप्येंक हे अन्याय, पक्षपात व पुरुषशाहीया दवदवा छाय् मखु ! यदि समान अधिकार दःगु हे जूसा मैजुपिसं नं कमसेकम उर्दी सामेल जुइत जक जूसां नुगःपां निसें खंम्पा तक तनक्क च्वंका लंसुरुवालं पुने दयेमाःगु खः। उकिं, जि धाय् गुबले तक मैजु-पिसं म्ही भाजुपिसं थें तिक लंसुरुवालं पुने छाली वा फइमखु अबले तक नि समान हकं हने फइ हे मखु।

केवल उर्दी सामेल जुये मासें जक जित लंसु-रुवालं पुने मास्ते वःगु मखु। म्हीथाय् लंसुरुवाः पुनेगुली तःगू फाईदा नं जि खँना। लंनरुवाः पुने बेले केवल कुर्सिया हे माःपहः (आवश्यकता) मरू। लंसुरुवाः पुना न्ह्याथासं घेक्क फेतूसां याउंक ज्याछि। पायन्टवाल जुलधाःसा ल्यूने मेच छगू नं थाकाथुकु वयेका जुयेमाःगु यक्वो अवस्था दः। वास्तवे सुकुल समाजे पायन्टयाबे अप्पो लंसुरुवाः ज्याछिगु व ल्वःगु पहः जि चाया; अध्यनं थ्वयात हे हेला हलुका दृष्टि स्वइगु थौंया भुलं नःगु मिखाया खँय् जि अथे थथेधाये मफया 'नजिकको देउता हेला" जू थें। जित धाये मास्ते वःगु विदेशी वस्तु उपभोगयाये मज्यू धायागु मखु केवल थःपिनिगु थाय्, ई व औकातयात ल्वयेका जकजुयेमाः धायागु खः। उकिं, जित थन थाय् "हापु मखंया हँय्या ला भ्वये" धायागु पुलांगु धापू म्हस म्हस लुमंसे वई।

लंसुरुवाःया गुण गान यायेगु जुलधाःसा थःगु म्हिचाय् रूमास मदइबेले मखुथें नंका चत्त क्वफ्यलं नुहुइ ज्यूगु, थुकिया सियेमदुगु गुण धायेमाः। लंसुरुवालं पुनिपिनि पसः वनेत म्होला हे मदयेक मगाइनं मखु। हथाय् पथासे बूबः फँछि निफा व छधानी निधानी ति आलु, सकि जक जूसा याउँक प्वःचिना येंके ज्यूगु लंसुरुवाःया मेगु फाइदा। वास्तवे लंसुरुवालं पुनेबेले सुन्दरीतय् सुदृष्टियात आकर्षित मयाइगु छगू बाहेक जि मेंगु छुं अवगुण मखँना। थौंया नीगूगु (२० सौं) सताब्दी केवल थ्व हे दकसिबे तःधंगु दोष खःसा थुकी, जित छुं छुं धायेगु मरू। छाय् धाःसा जिनं च्वापु थें तुयूगु नैनसूतया लंसुरुवाले हाकुगु ग्यावर्दिनया कोटं छाय्पा वनेबेले हानं अमि हे जिगु प्रति सुदृष्टि लाइला छु खः छु खः—धाये थाकु छाय् कि थ्व मिसा जातीया मैजु मनोवैज्ञानिक वृत्ति न खत।

छजु सुल गुत। हानं मेगु जु मसुसें मगाइ, सुये हे मालि। अले जव जव जिगु लंसुरुवाः हाकुसे भ्वाथः जुया पितिक्क वनिथें च्वनि; जि नं उकथंतुं खिउँसे जीर्ण व अस्वस्थ रूपे खँने दइ। मानो छजु न्हूगु लंसुरुवाः हिला पुनेबेले जित घडी घडी न्हूगु चोला कायाथें च्वनि। धाथेंधाये मालधाःसा अबले जित पासापिसं पाय्छि छम्ह न्हूम्ह मनुथें म्हसिइके मफइगु जक मखुसे पुनर्जन्मवादी विचारधाराया

बुंगाःचा केवल लंसुरुवाः छजू खःला धयाथें नं म्हस्स च्वनी। अले "वासांसि जीर्णानि यथा विहाय" श्लोक नं जित छु थें छु थें च्वना वइ। थुगु प्रकारं नुगळे धौबजि वाःथें खँ वायूका नं जि पुनर्जन्मया खँय् थःगु विश्वास कँने फइमखु, जब जि थन छम्ह नं योसे ताःसें पुनर्जन्म काः वंगु मखँना; यद्यपि जि छज्सु म्वाथः जुलकिं मेगु छज्सु न्हूगु लंसुरुवालं पुनेगु याना। अले पुनर्जन्मवादी दर्शन मनूतयेत सतकर्म लँपुइ न्ह्याकेगु छगू पहः सिवे मेगु छु जुइ ? वास्तवे भिं यासां मभियासा उकिया फल थन हे पिदंनी, छगू जन्मं लिपा मेगुली मखु। उकिं, जित लंसुरुवाः-या खँय् हानं छकः क्वातुक धाये मास्ते वःगु छु धाःसा–कथंकथंया फेशन व लंसुरुवालं पिदंगु विषमतायात च्वफुना समानतां न्यंकेगु जूसा, जि स्वये सकसिनं थःथःगु वसः फुक्क त्वःताः नागा पुचिं जुये छायूके माः कि मखुसा लंसुरुवाःया राष्ट्रिय-तायात म्हीसं (मिसा–मिजं निखलःस्या नं) पाछिने माः अले जक प्राकृत शान्ति व समानतां म्हीत कःघाइ।

उकिं लंसुरुवाः जिन्दावाद !

—•—

"म्ही" कथा कासा ल्याः ३ या शुद्ध लिसः

१०। पुरस्कार

१ कै	ला	२ स	❀	३ क	की	४ चा
ला	❀	५ ग	जु	ल	❀	ग
६ लि	७ स	न	❀	८ ख	९ ग	ल
❀	प	❀	१० वा	❀	रु	❀
११ म	ल	१२ ता	❀	१३ ख	द	१४ ग
ल	❀	१५ य	चि	न	❀	थि
१६ ख	य	ल	❀	१७ पा	ल	चा

थुकेया पुरस्कार सुनानं त्याके मफु।

"म्ही" कथा कासा ल्याः ४ या शुद्ध लिसः

१५। पुरस्कार

१ चि	त्त	२ ध	र	❀	३ यः	सिं
ता	❀	र्म	❀	४ हि	म	❀
सु	❀	र	❀	५ ति	रि	❀
❀	❀	त्न	❀	❀	❀	६ धौ
७ ५	६	❀	८ अ	न	९ ला	❀
❀	❀	❀	ज	❀	व	❀
१० मु	स्याः	❀	ल	❀	११ जा	ति

थुकेया पुरस्कार दां १५। तका श्री अमीर मरूबही जुं त्याका दिल।

"चुरोट"

भानु भक्तराय (कोपि) स्वप

चुरोट धायूवं हे मस्यूपिं सुं दै मखु थें च्वं। छाय् धाःसा झीगु देशे च्वंपिं व्यक्तितयूगु छगू तःधंगु अमल हे चुरोट जुइ धुंकल। यदि, थौकन्हे चुरोटयागु अभाव जुया वन धाःसा, अपोयाना मनूत वैं जुइगु सम्भावना खने दयू धुंकल। छाय् धाःसा चुरोट त्वनेगु बान्हिजुइ धुंपिसं, व हे चुरोट-यात त्याग यायूत तसकं हे मुस्कील जुइ। तर, थ्व खँ झीसं न्यनेवं हे तःधंगु अफसोचया खँ खः।

झी मनूतयूसं न्ह्यागु हे वस्तु छ्यले न्ह्यो, थ्व बिचाः याय् माःकि, व बस्तुं झीगु लागी गुलितक लाभयाः हानं गुलितक हानियाः। थ्व [खँ मसीकं झीसं छुं वस्तुयात छ्यलेगु बांलागु ज्या मखु। तर गुलिखे मनूतयूसं चुरोट त्वनां च्वन। चुरोटं झीत गुलितक हानियाना च्वंगु दु, व सुनानं बिचाः तकं मया। थौंकन्हे झीगु देशे अपो मनूत हि मदुगु स्वाः थें जूगु हे, छगू कारण चुरोट नं खः। चुरोट-यागु अमलं कय् धुंपिसं, थ्व खँयात बिचाः याइ मखु। अयूनं, झीसं चुरोटयात अपोस्थान मब्युसें बुलहुँ त्वःता वन धाःसा, भविश्ययापिं मचातयूसं खनि चुरोटयात प्रयोगयाइ मखु। अपोयाना डाक्टरतयूगु भनाइ नं थ्व हे दु कि, चुरोट स्वास्थ्यया लागी हानि खः। तर, चुरोटया सवाः थुय धुंपिसं चुरोट त्वःतेतः थाकुइ। अकिं हे मखुला डाक्टर-तयूसं नं चुरोटयात त्यागयाय् मफया अमले दुबे जुया च्वंगु जुइ। हानं चुरोट साला च्वंपिं मनूतयूसं थ्व खँ नं सीके माःकि, चुरोट! छु छु तत्व दया दया च्वंगु, हानं व तत्वं झीत गुलितक हानि, लाभ-याना च्वंगु दु, व सीकेगु अति आवश्यक जू।

चुरोट सुर्तियागु लप्तें देकइ। झीगु देशे सुर्तियागु खेति अपोयाना पूर्व भागे दु। पुलांगु जमाना निसें नेपाले सुर्तियागु लप्ते सवाः कायूगु व चिलिमे तया बजां त्वनेगु चलन जुया वयाच्वंगु खः। तर थौंकन्हेयागु न्हूगु सभ्यताया नापनापं चुरोटयागु चलन नं अप्पो जुइ धुंकल। सुर्ती निको-टीन (Nicotine) धयागु बिष दु। व हे सुर्ती तःताजि चुरोट दयूकइ। निकोटीन धयागु छगू तःधंगु बिष खः। १०० सयू औंस सुर्तियागु लप्ते अवश्य नं २ औंस निकोटीन दया च्वंगु दु। यदि झीसं निकोटीनयात सुर्तीं लिकया छफुति निफुति जक त्वन धाःसा तुरन्त हे झीगु जीवन फुइ फु। चुरोट धयागु स्वास्थ्यया लागी गुलितक हानि खः, थकीं स्पष्टयाना सीके फु। थुलिजक मखु हानं निकोटीनया ल्यू ल्यू कार्बन मनकसाइड (Carbon Monoxide), एमोनिया (Ammonia) व पाइरिडीन (Pyridine) थुकिं नं असरयाः। "कार्बन मनकसाइड" ह्याउँगु हि नलियात स्यंका बी। "एमोनिया" कक्कु सेंका बी अले "पाइरि-डीनं" वा सम्बन्धी रोग उत्पन्नयाना बी, उकिया नापनापं वा हाकुस्य च्वंक फोहरयाना बी। म्हुतुसि, मे व कक्कुयागु क्यान्सर (Cancer) रोग अक्सरयाना चुरोटं हे उत्पन्न ज्वी। थुलि जक मखु, थुकिया ल्यू ल्यू मेगु रोग नं खने दयूका बी। अपोयाना चुरोट त्वनिपिन्त खासयाना जुइगु स्वयू थ्व हे खः। मिखा कमजोरयाइ, नसा व मगजयात स्यंका लुमंकेगु सक्ति मदेका बी, प्वाः स्याइगु स्वय् दयूका बी, अकिया नाप नापं प्वाःथे घाः जुइ (Gastric ulcer), नय् नं मं मदेका बी (Loss of appetite) मचां निसें चुरोट त्वनेवं

ह्म थाहाँ वइ मखु, अले जीवन बर्बाद जुइ। थ्व हे खँयात कया जोहन हप्कीन्स विश्वविद्यालय् याम्ह प्रोफेसर "रेमण्ड पर्ल" (Roymond Pearl of John Hopkins university) नं च्वया तःगु दु कि "मनूतय्सं गुलि अपोयाना चुरोट त्वनि, उलि हे वयागु जीवन ह्म जुया वनि"। चुरोटयागु प्रभावं म्हीत तःताजि रोग उत्पन्नयाइ, उकी मध्ये ग्यानापुगु रोग क्यान्सर (Cancer)। गुह्म मनू क्यान्सर रोगं थी, वयात लंकेत तच्वतं थाकु। छाय् धाःसा थ्व सन्सारे क्यान्सर लवय्यात लंकेगु थ्व हे वासः धका सुनानं लवीके मफुनि। अमेरिकाय् खासयाना अपो मनूत (Cancer) रोगं सिना च्वन। उकिं अन च्वंपिं मनूतय्सं चुरोट त्वनेगु धमाधम हते यायां वइ च्वंगु दु। गोर्खापत्र समाचारं म्हीत न्यंका च्वंगु दु कि थ्व हे वर्षे (दँ) २५ हजार मनूतय्सं चुरोट त्वनेगु त्वःते धुंकल हँ। हानं बेलायते नं चुरोटयागु प्रचार याय्गु हे हते याना बी धुंकल। थुकी नं म्हीसं सीके फुकि चुरोट धयागु हे मनूतय् सत्रु खः। मखु धयागु खःसा तःतःधंगु देशे थन्यागु ज्या याय् माःगु कारण हे मद्दु।

सुर्ती नय्गु स्वया चुरोट सालेगुलिं अपोयाना हानी याः। छाय् कि सुर्ति नयबले निकोटीन खैथु याय्गुली वनिगुलिं नुगले अपोयाना असर लाई मखु। तर, चुरोट, बजां गाजि, ककदयागु क्वीं निकोटीन देगु जूगुलिं कुँ स्वँय् वना निकोटीन हि नाप भेलेबुई। अले स्वं हि नुगले वना नुगःयात स्यंकेगु ज्या याना बी। थुकिं नुगः व श्वासयागु चाल बढेयाना बी। कक्कुइ खराब कसर जमे जुइ गय् कि बजां त्वनेगु नलि दुने कसर जमे जुइगु खः अथे हे थुकिं याना सदां मुसु वइगु लवय् पिहाँ वइ। थुकिं हानं नय्गु क्वहाँ वनिगु नलि (Alimentary Canal) यात नं कमजोर याइ। थुकिं याना म्हीसं नयागु थीक तरीकां पचे जुइ मखु। नय्गु बस्तुन पचे मजुइवं नय्गुली च्वंगु पोषक पदार्थ (तागती वस्तु) थीक तरीकां सरीरे न्यनी मखु। गन पोषक पदार्थ थीक तरीकां म्हीगु सरीरे न्यनी मखु, अन म्ही थहाँ वय् फै मखु। जीवन सक्ति यको हे ह्म जुइ। गन जीवन सक्ति ह्म जुल, अन विभिन्न तालया रोगं थिया हई, अले आयु ह्म जुया वनि।

म्हीगु नेपाले अक्सरयाना मनूतय्गु आर्थिक समस्यांयाना ६० प्रतिशत मनूतय्सं ह्मोंचागु, दंगु, चुरोट प्रयोगयाना च्वन। थुकींयाना म्हन अपो हानि जू। थुकी राष्ट्रयागु आर्थिक दशायात जक स्यंकीगु मखु, राष्ट्रयागु स्वास्थ्ययात नापं ग्याना पुइका बी। चुरोटयात जक अन्दाजी वर्षया २,३ करोड दां मेमेगु देशे पोंका च्वन। यदि म्हीसं थ्वयात पने फुसा, मेमेगु देशे वनिगु दां म्हीगु देश देकेगुली अपोयाना लाभ खने दः वइ। थुकींयाना म्हीगु देशे च्वंपिं व्यक्तितय्गु स्वास्थ्य नं खराब जू वने फै मखु।

न्हिछिया म्हीसं चुरोटयात जक छसुका, छम्हो दां वांछया च्वन, बरु व हे दांया दुरु त्वना बिल धाःसा, थःगु स्वास्थ्य खुनु बल्लाना वइ। हानं थौंकन्हे सु अतिथि वल धाःसा वयात दकेन्हाप नं चुरोटं हे मान याइ। थ्व खँयात थःत थमं गौर (बिचाः) याना स्वय्बले थःत थमंतुं स्यंकेगु थें च्वं। थ्व हे खँ म्हीसं थुइका सकल मनतय्सं चुरोटयात बुलुहुँ कम यायां तोता छोय्गु हे तःधंगु बुद्धिमानीया खँ खः। अले, भविश्ययापिं मचातय्सं खनि चुरोट त्वनेगु चलन याइ मखु। थःथःगु स्वास्थ्यया लागी बिचाः याय्गु थःथःगु हे ल्हाती दु।

स्व० श्री अमरबहादुर तबः ज्या

अमर कृति

गलिभरया यात्रा लिलिपुटे

धयागु सफू

न्याना

"भी" यात ग्वाहालियाना दिसँ ।

ख्वबिं च्वयकुगु पला

— शारदा प्रधान

जिं न्यना च्वना–छंमिखाय् थ्व थ्व ख्वबि छाय् ?

जि आम ख्वबि खना ग्या, ख: जि ख्वबि खना ग्या। जित: छं आम ख्वबि छता क्यने मते। आम ख्वबि खनेवं जिगु नुग: ह्वानाक्क व्छइगु, व याय्, थ्व याय् मदइगु, अले … … …

छु छ ख्वया हे च्वनागु ला ?

ख: छ ख्वैगुया कारण दु। जि मथूगु नं मखु … … थू। धाय्धा:सा छं ख्वया नं जि बांलाक थ्वाथू। तर … … अय् नं जि मथू पह: याना च्वना। धात्थें जि थ्वीक थ्वीक नं मथू पह: याना च्वनागु। जि थज्याह्म मनुखं थथे याय्गु सिबे मेगु याय्गु हे नं छु! छक: निक: छ खना जित: माया: नं वं। छन्त मतिनां कस्सिक घय्पुइ मास्ति व:। अले … … तर छ लुमनेवं हे छंगु व न्ह्याबलें ख्यूंसे च्वंच्वनिगु ख्वा, ख्वबि कय्च्याना तैगु मिखा, मुल:सल: दंगु छ्यँ: अले थुस्स च्वंगु पहलं जित: ह्वाइपुस्मे च्वंके धुंकइ। गबलें ला छंगु सलं तक नं जित: थारा थारा न्हुइकु। अले जित: गय् थें गय् थें च्वीगु। मयूक मयूक नं छ पाखें तापाक्क वनेत थ्व पला लिज्यां वनिगु। ख्वबि धैगु जित: अपाय्सक्कं हे मयो! अय् नं थौं बलं बलं, वाक्कु छिना थथे छं न्ह्य:ने च्वं च्वना। छु छ झन ख्वय्गु ? जि धैगु ताहे ज्वी–जि आम ख्वबि–धा खना ग्या।

ज्वीफु, आम ख्वबि ह्य्ताया चिं नं। तर जि पत्या ज्वी मफु आम ख्वबिं नुग:या ल्यता पिब्वया च्वंगु दु। ख्वबि मात्र लिसे जिगु घृणा दु। दं दं निसें मुना च्वंगु वेदना व व्यथाया पर्वत अले न्ह्यि न्ह्यिया जि प्रति क्रूर अन्याय व अत्याचारया च्वापु छंगु आम ख्वबिं झन ड्ला ब्यूगु दु। अत्याचारया विरुद्ध सुं लिसे ल्वाय्गु जिगु इच्छा व साहसयात आम ख्वबिं ख्वाउँत्यला च्वंगु दु। उकिं आम ख्वबि जित: मयो। ख्वबि हुइत तक नं जित: फुर्सद मदु। उकिं मेनका, छ ख्वय् मते। जिगु न्ह्योने नि छ ख्वय् मते।

थौं छंगु न्ह्योने जि दना च्वं वया। छुं धाय्त हे धका दं वया च्वनागु। तर छ ख्वय्गु मद्यू। छन्त धाय्गु खँ यक्व यक्व दु। तर … ……

तर छंगु आम ख्वबि व हिकु हिकु सलं जिगु नुग: कतुंका बिल। जिगु पला थातय् मलात। उकिं … …… उकिं छुं धाय् हे मलावं जि वना च्वना। आ जि गबलें छंथाय् व:सा उबले हे जक वय् गबले छं थ्वीकइ अन्याय व अत्याचारया विरुद्ध केवल ख्व जक ख्वय्गु कमजोरी ख:।

"झी" या धापू

इलं झीके न्यना च्वन भाय् थकया च्वना ला अथवा कथुना च्वना ? थ्व न्ह्यसःयात झीसं नं याऊक लिस बीफु, भाय् थकया च्वना। तर झीगु न्ह्यःसः न्यना इलं न्हिला ह्यस्याना च्वन।

झीत छाय् ह्यस्यात, छुखँय् ह्यस्यात झीसं सीके थ्वीके मागु दु। थौंतकं थ्वीके मफुनि अथवा सीकसीकं नं पचेयाना च्वना धयाथें ताया च्वना।

छाय् धाःसा झीसंगुलि भाय् थकायूत सना जुया। उलिं नतुं कनं थुना च्वना। तर झीसं वाः मचा। छु छपु निपु च्वय् वं, दबुली गया ब्वनेफयूवं अथवा निगू प्यगू छुं धायूफत धायूवं हे भाय् थकया च्वना व थहाँ वया च्वन धका थ्वीका च्वना, अधवा भाय् थकायूगु लँपु हे थुलि जक धका भाःपिना च्वनागु खःसा झीत इलं ह्यमस्यासा सुयात ह्यस्याई ? थ्व ला छगू प्रचार व मुनेगुया साधन जक खः।

यदि इलं झीत ह्यस्यागु न्यायोचित व औचित्य मखु धयागु खःसा उकेया दसु छु ? न लेखक लेखीकाया स्थाइत्व दु। थौं वःपिं कन्हे खने मदु। न वेकःपिनिगु पार्खे स्यह्नागु च्वन्ह्याःगु साहित्य धुकू हे जायूका थकल। न मस्तेत ब्वंके ज्यूगु वाल साहित्य हे त्वःता थकल। नत धेर्यता कया हे च्वनेफत। निन्हुप्यन्हु च्वत, हाल, निरास जुल, त्वःतल। वःह्म वन जकयाना झीगु भाषा थहाँ वै धका च्वनागु हे दसु खःला।

हानं च्वखँ, बाखँ, चिनाखँ व प्याखँ जक हे नं झीसं स्यह्नागु बह्नागु ग्यसुलागु पिकायूगु जक मखु जीव सास्त्र, भौतिक सास्त्र, धर्मसास्त्र, रसायण सास्त्र, आदि विज्ञान सास्त्रया सफू झीगु भासं पिकायूगु म्हंगसे जक नं खंकाःगु मदु धाःसा भाय् थकया च्वनागुया दसु थ्व हेला !

हाकनं च्वेयागु खँ फुकं त्वता ब्छय्। छाय् धाःसा आय् बुयां काय् ब्वीला धयाथें जाःगु खँया झोले तय्। भाय् थकायूगु प्रारम्भिक लँपु हे झीसँ मज्वनानि। झीसं दतं फतं निगू स्वंगू पत्रपत्रिकाया ग्राहकजुया ग्वाहालि बीगु, पिहाँ वया च्वंगु सफू न्याना स्वयूगु, नापं स्कूले कलेजे थःगु भाषा ब्वना बुद्धि व बौद्धिक विकासयायूगुया नापं भाय् बह्नाके मसः धाःसा दसु केनेरुगु हे गय् ? अले इलं छाय् ह्यमस्याई ?

अकिं गबलेतक झीसं पत्रपत्रिकाया ग्राहक जुया ग्वाहालि बिया म्वाका तय् मफै, सफू न्याना स्वया बौद्धिक विकास यायूमसै, स्कूल कलेजे वना थःगु भाषा सेका सीका कायूत मस्वै नापं थःगु भाषा (मांभाय्) सेवा हे मां दे (मातृभूमि) सेवा खः धका झी फुक भाषाभषितयूसं थ्वीका सीका काय् फैमखुनी, नापं सीका थ्वीका नं भायूया सेवा यायूगु भावना व बानि देकीमखु अबलेतक झीगु भाय् थहाँ वल, अथवा थकया च्वना धायूफै मखुनि अबले तक झीत इलं नं ह्यस्याना च्वनी तिनि।

झीगु ध्यबा झीथाय्तुं

झी फुकसिया ज्या दैगु, देशया उद्योग च्वन्ह्याइगु

व

दंक यचुक आपाः वसः हीमाःसा

नेपाल केमिकल एण्ड सप इन्डस्ट्रीजं

प्रस्तुत याःगु

LIFEDUOY

व

SUNSIGHT

साबुं

न्ह्याबलें ज्याय्ख्यला दिसँ

शाखा :—

६।६०० इन्द्रचोक [नयाँसडक]

कान्तिपुर (नेपाल)

नेपाल केमिकल एण्ड सोप

इन्डस्ट्रीज

कारखाना व प्रधान कार्यालय

बीरगञ्ज [नेपाल]

फो० नं० ११४५८